

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18. pkt. 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 512 ze zm.) do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa do kompetencji sejmiku województwa.

Art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2068 z późn. zm.) mówi o tym, iż zaliczenie do kategorii dróg wojewódzkich następuje w drodze uchwały sejmiku województwa w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw transportu oraz obrony narodowej. Wypełniając zapisy ustawy o drogach publicznych (art. 6 ust. 2) zwrócono się do Ministra Infrastruktury oraz do Ministra Obrony Narodowej o wyrażenia stanowiska w przedmiotowej sprawie. Zarówno Minister Infrastruktury, jak i Minister Obrony Narodowej wyrazili pozytywne opinię co do pozbawienia drogi 465 Żelazna – rzeka Odra – Dobrzeń Mały kategorii dróg wojewódzkich.

Z kolei art. 10 ust. 1 ww. ustawy wskazuje, że organem właściwym do pozbawienia dotychczasowej kategorii jest organ właściwy do zaliczenia jej do odpowiedniej kategorii, a ust. 2 udp mówi o tym, iż pozbawienia drogi jej kategorii dokonuje się w trybie właściwym do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii.

Sejmik Województwa Opolskiego w dniu 28 maja 2019 r. podjął uchwałę nr VII/65/2019 w sprawie pozbawienia drogi kategorii dróg wojewódzkich. Na mocy ww. uchwały Sejmik postanowił o pozbawieniu drogi wojewódzkiej nr 465 Żelazna – rzeka Odra – Dobrzeń Mały kategorii drogi wojewódzkiej. Uchwała winna wejść w życie w dniu 1 stycznia 2020 r.

Przedmiotowa uchwała została podjęta w porozumieniu z Gminą Dąbrowa oraz Gminą Dobrzeń Wielki. Zgodnie bowiem z treścią art. 10 ust. 3 udp „Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Pozbawienie i zaliczenie nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od dnia 1 stycznia roku następnego”.

Uchwałą nr VIII/60/2019 Rady Gminy Dobrzeń Wielki z dnia 27 czerwca 2019 r. odcinek drogi wojewódzkiej nr 465 przebiegający przez teren gminy Dobrzeń Wielki tj. ul. Odrzańska w Dobrzeńcu Małym został zaliczony do kategorii dróg gminnych. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego w dniu 9 lipca 2019 r. pod pozycją 2360.

Uchwałą nr X/80/19 Rady Gminy Dąbrowa z dnia 27 czerwca 2019 r. odcinek drogi wojewódzkiej nr 465 przebiegający przez teren gminy Dąbrowa tj. ul. Dobrzańska w Żelaznej został zaliczony do kategorii dróg gminnych. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego w dniu 9 lipca 2019 r. pod pozycją 2355.

W związku z powyższym procedura zmiany kategorii drogi została zakończona z zachowaniem zapisów art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm.) tj. procedura pozbawienia i zaliczenia drogi do danej kategorii została przeprowadzona do końca trzeciego kwartału br. z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2020 r.

Jednakże, w dniu 25 lipca br. w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego zostały opublikowane rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody Opolskiego:

1. nr PN.III.4131.1.111.2019.AR z dnia 23.07.2019 r. (poz. 2503) stwierdzające nieważność uchwały nr X/80/19 Rady Gminy Dąbrowa z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych – z powodu istotnego naruszenia prawa;

2. nr PN.III.4131.1.136.2019.AR z dnia 23.07.2019 r. (poz. 2504) stwierdzające nieważność uchwały nr VIII/60/2019 Rady Gminy Dobrzeń Wielki z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zaliczenia drogi wojewódzkiej nr 465 w ciągu ul. Odrzańskiej w Dobrzeńcu Małym do kategorii dróg gminnych – z powodu istotnego naruszenia prawa.

W uzasadnieniu ww. rozstrzygnięć podano, iż niezbędną przesłanką do skutecznego podjęcia przez radę gminy uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych jest legitymowanie się przez gminę prawem własności do gruntów, po których droga ta przebiega. Tym samym, zaliczenie drogi do odpowiedniej kategorii drogi publicznej powinno być poprzedzone czynnościami skutkującymi nabyciem własności drogi przez jednostkę samorządu terytorialnego.

To z kolei wymuszałoby przeniesienie własności nieruchomości stanowiących drogę przed podjęciem przez organy stanowiące uchwał o pozbawieniu/zaliczeniu drogi do konkretnej kategorii.

W zaistniałej sytuacji przeprowadzono rozmowy z przedstawicielami zainteresowanych gmin. W ich wyniku oraz po zasięgnięciu opinii prawnej samorządy gmin i województwa stwierdziły, iż obecnie stosowana praktyka jest właściwa i powinna zostać utrzymana, tj. pozbawienie i zaliczenie drogi do końca III kwartału danego roku z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia roku następnego bez konieczności podejmowania dodatkowych uchwał dotyczących nieruchomości.

Procedura ta została również potwierdzona interpretacją otrzymaną z Ministerstwa Infrastruktury.

W związku z powyższym Gminy zobowiązały się do powtórnego podjęcia uchwał w sprawie zaliczenia drogi wojewódzkiej do kategorii dróg gminnych. Niemniej, jedynie Rada Gminy w Dobrzenu Wielkim powtórnie podjęła uchwałę w sprawie zaliczenia drogi wojewódzkiej nr 465 do kategorii dróg gminnych (uchwała nr X/80/2019 z dnia 26 września 2019 r.).

Tym samym, nie dopełniono wymogów art. 10 ust. 3 udp tj. „Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii”.

W tym stanie rzeczy podjęcie przedmiotowej uchwały należy uznać za uzasadnione.